

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

X

MEDDELELSER

om

Kalundborg Skolevæsen

1935

MEDDELELSER

om

Kalundborg Skolevæsen

1935

ved

P. R. Skouby og J. P. C. Jarlund,
Overlærere.

Skolekommissionen:

Hr. Assistent ved Post- og Telegrafvæsenet
C. J. L. JOHANSEN (Formand);
Hr. Pastor TAGE-JENSEN;
Hr. Kedelpasser VILSTRUP-OLESEN;
Hr. Købmand M. BENTSEN;
Hr. Redaktør LUNDSAGER.

Mellemskoleafdelingens Forældreraad:

Hr. Togbetjent C. C. PETERSEN (Formand);
Hr. Fabrikant DUJARDIN;
Fru DAGNY PETERSEN.

Borgerskoleafdelingens Forældreraad:

Hr. Arbm. J. P. CHRISTENSEN (Formand);
Fru HENRIETTE HILDEBRANDT;
Hr. Disponent MATHIASSEN.

Overlærer Skouby træffes bedst paa Kontoret i Skolen ved Volden Kl. 10—11. Tlf. 222.
" Jarlund " " " " " " " " Torvet " 10—11. " 97.

Det offentlige Skolevæsen i Kalundborg.

Et Tilbageblik.

Tiden før 1814.

Det er rimeligvis katolske Præster og Munke, som har været de første til at holde Skole i Kalundborg. De Drengene, Kirken havde Brug for paa forskellig Maade, maatte nødvendigvis have Kundskaber, og desuden blev det fra Kirkens Side betragtet som en Kærlighedsgerning at undervise de unge — særlig i den kristelige Lære og Moral.

Senere kommer det praktiske Liv og stiller sine Krav. I Kristian den Andens Love fremhæves Modersmaalets Betydning over for Latinen. Børnene skal „først lære Pater noster, Ave Marie og Credo paa Dansk, derefter at læse og skrive paa Dansk“. — Borgersønner skal lære et Haandværk og „at regne, førend de giver dem til Købmandsskab“. — Det er derfor sandsynligt, at der allerede før Reformationen ogsaa har været saakaldte Skriveskoler i Købstæderne; men sikre Oplysninger herom er endnu ikke draget frem.

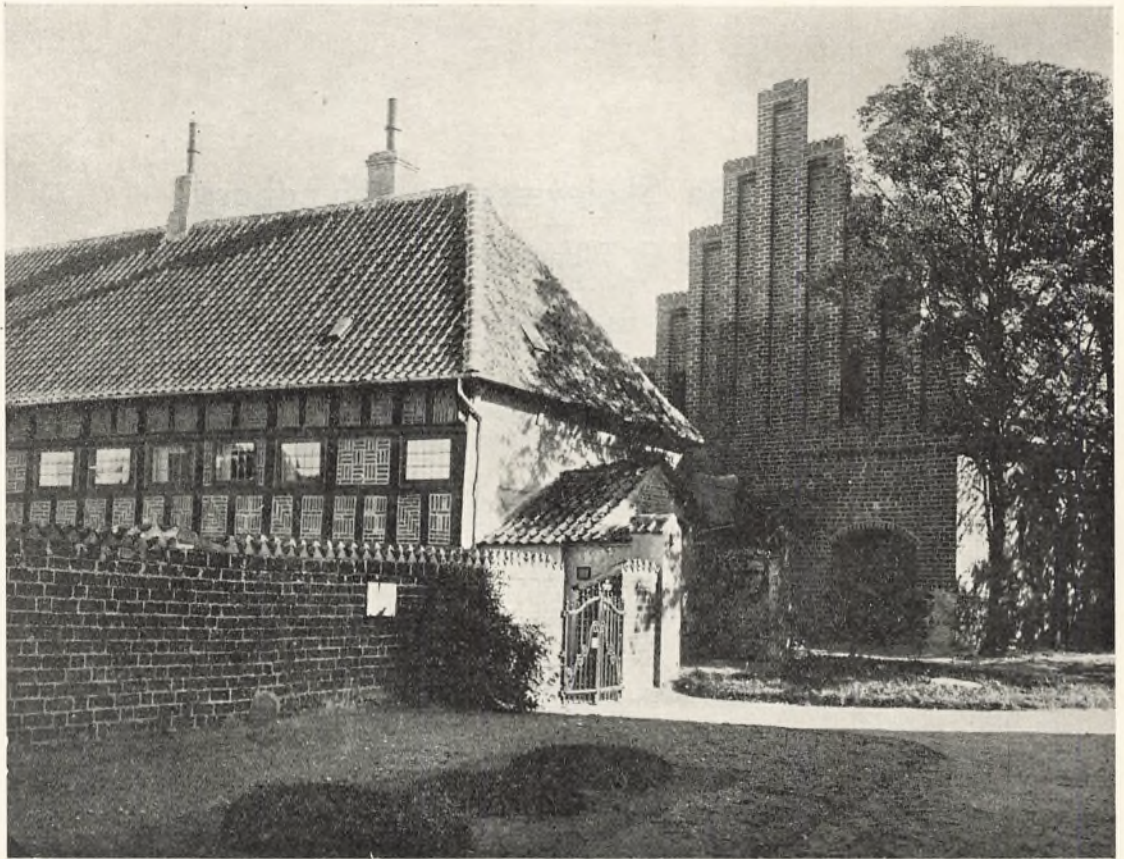
I Kirkeordinansen af 1539 bestemmes:

„Udi hver Købstad skal være aleneste een Skole, og alle hine andre Pugeskoler, som her og der holdes, skulle aflægges. Saa skal hunden deles i flere adskillige Lektier (Klasser), at der kan gøres Skelned paa Børnene. — Hvor som er tre Forstandere (Lærere) til Skolen, dér skulle Lektierne være fire, men hvor som er ikke uden to, dér skulle Lektierne ikke uden være tre. — Den første Lektie maa være for dennem, som læse ABC, og som lære at stave“.

— — Der bestemmes endvidere: „Skriveskoler, som man dennem kal-

Bygningen i Forgrunden er fra 15. Aarhundrede. Rektorbolig til 1739, Fattigskole til 1816, derefter Fattighus. Siden 1877 Ligkapel.

Bygningen til højre er fra 15. Aarhundrede. Latinskole til 1739. Derefter i privat Eje.
Tilhører nu — siden 1918 — Vor Frue Kirke. Bruges som Kedelhus m. m.

der, for Dreng og Piger, Og andre, som ikke due til at lære Latin, maa Øvrigheden forsørge“. — Skolerne for dem, som ikke duede til at lære Latin, kaldtes senere i Almindelighed danske Skoler. Med Øvrighedens Forsørgelse var det smaat, og Skolemestrene maatte have Skolepenge af Eleverne for at kunne leve.

Latinskolerne var offentlige Skoler, Statsskoler, hvor Eleverne ikke blot fik gratis Undervisning, men ogsaa — ved rige Legatmidler og Gaver — materiel Støtte, hvis de var trængende. Disse Skoler blev derfor søgt af mange Elever, som aldrig kom længere end i de laveste Klasser, og for hvem det altsaa havde været naturligt at gaa i en „dansk Skole“ — bortset fra det økonomiske.

Det kan ikke angives, hvornaar Latinskolen i Kalundborg begyndte sin Virksomhed. Men i Aaret 1444 nævnes „Laghæ Skolemester“, og i 1538 døde „Johannes, Rektor og residerende Kapellan i Kalundborg“. I 1739 blev Skolen nedlagt, og dens Kapitaler og Indkomster henlagt under Slagelse Latinskole. I sin lange Levetid naaede Kalundborg Latinskole at afsende til Universitetet 126 Disciple (Latinskolen i Holbæk 69). — Den havde til Huse i den statelige Bygning, som nu rummer Vor Frue Kirkes Varmededel og Brændsel.

Efter Latinskolens Nedlæggelse blev Skolebygningen solgt; men Rektorboligen — det Hus, der nu

siden 1877 bruges som Ligkapel — blev omdannet til „dansk Skolehuus“ for „Kirkens fattige Skole“, som havde sin Virksomhed her, til den i 1816 blev nedlagt, og Bygningen toges i Brug til Fattighus.

Blandt denne Skoles Elever blev en halv Snes Stykker brugt som Kordegn i Kirken. For at kunne anskaffe de foreskrevne sorte Klæder havde de Lov til at „synges for Dørene“ om Lørdagen. Undervisningen blev besørget af Kordegnen og omfattede Religion, Læsning, Regning og Skrivning.

Om danske Skoler i Kalundborg kan i øvrigt nævnes, at i 1695 var der et dansk Skolehus paa den nordre Side af Kordilgade. — I 1788 var der foruden Fattigskolen en „Borgernes Skole — deelt i tvende, meest i den Hensigt at forkorte Vejen for Børnene“. Den ene af disse tvende laa i Kordilgade; Skolebygningen — maaske det foran nævnte danske Skolehus — betegnes som et „offentlig Skolehuus, som bliver vedligeholdt paa Borgernes Bekostning, det er bygget af Bindingsværk og er gandske uanseeligt“.

Til den anden af de „tvende“, som maa have ligget i den gamle Bydel, synes der ikke at have været noget offentligt Skolehus. — Hver af dem havde en Skoleholder. „Den faste Løn for dem begge er ikke engang 100 Rdl., men ugentlig eller maanedlig faae de, efter Forældrenes Evne og Vilje, noget lidet for de Børn, som besøge deres Skoler“. Ved Gaver og Legater var der dog sørget for en Del Fripladser for fattige Børn.

Fagene er de samme som i Fattigskolen. Desuden „informerer den ene Skoleholder i Geometrie, han forstaaer og Bogholderiet. — Ved Catechisationen i Kirken, Onsdag Formiddag og Søndag mellem Prædikerne, ere Skoleholderne forbundne at møde med deres Ungdom. — Geheimeraad Lerche, som kalder til alle Degneembeder i Egnen, har nogle Gange været saa god, dertil at befordre Kallundborg Byes Skoleholdere“, siger P. Paludan i sin „Beskrivelse af Staden Kallundborg“ 1788.

Tiden efter 1814.

I Kalundborg tog man allerede i 1815 fat paa at omdanne Skolevæsenet i Overensstemmelse med Forordningen af 29. Juli 1814.

Byen havde paa dette Tidspunkt to offentlige Skoler: „Byens publique Skole i Huset Nr. 95 i Kordilgaden“ (nu Nr. 9) med Jens Høy som Lærer og *Fattigskolen* (Almueskolen) ved Kirken med Kordegn Lars Kragh som Lærer.

Man vedtog at ophæve disse to Skoler og at oprette en „almindelig Borgerskole“ fælles for alle de undervisningspligtige Børn i Byen, som ikke blev undervist privat. — Derefter købte man

Bygning fra 1681. Brugt som Borgerskole 1816–1876. Nu i privat Eje.

Bygning fra 17. Aarhundrede. Fattigskole, Almueskole, Friskole 1837—1876.
Pogeskole 1881—87. Endnu i Kommunens Eje.

den store Bindingsværksbygning i Lindegade over for Apoteket og indrettede deri tre rummelige Skolestuer. — Som Lærere ansattes:

1) Jens Høy; han tog sin Afsked i 1848 efter 53 Aars Lærergerning i Kalundborg og fik sin fulde Løn i Pension. 2) Kordegn Lars Kragh, der døde 1827. 3) Jacob Isaachsen, som kom fra Fyn og blev forflyttet Aaret efter.

Den 20. Juni 1816 blev Skolen højtideligt indviet med Tale af Amtsprovst Warthoe, Raklev, og Sange af B. S. Inge mann. Jens Høy var mødt med 52 Dreng og 41 Piger fra sin Skole, og Lars Kragh

havde 20 Dreng og 27 Piger med fra sin. Flere end disse 140 Elever fik Skolen ikke, før der om Efteraaret blev indskrevet 8 og næste Foraar 30 nye Elever. Dreng og Piger blev undervist sammen.

Antallet af undervisningspligtige Børn i Byen var paa det Tidspunkt mellem 250 og 300.

Fattigskolen genoprettes, Realundervisning paabegyndes.

I 1837 gennemførtes et Tilbageskridt, der dog dengang blev betegnet som en gavnlig Foranstaltning: Omtrent 100 Børn blev udskilt fra Borgerskolen og henført til en ny Fattig- eller Almueskole, der fik Lokale i Adelgade i Bindingsværkshuset nærmest Kirken — nu Nr. 19, som man havde købt og indrettet en Skolestue i. Eleverne blev delt i to Klasser. Som Lærer ansattes Kirkens Organist, N. Chr. Nielsen, som siden 1829 havde været Lærer i Gymnastik for Drengene i Borgerskolen. Han blev Kordegn i 1847 og afskediget i 1879 efter 50 Aars Tjeneste ved Skolevæsenet.

Efter at *Fattigskolen* var udskilt, var der tilbage i *Borgerskolen* henimod 150 Elever og tre Lærere. — Siden 1828 var den ene af dem Kateket og Førstelærer, Kordegnen var Andenlærer. — Eleverne her blev med det samme yderligere delt: *Den almindelige Borgerskole* beholdt ca. 100 Elever i Alderen 6 à 7 til 14 à 15 Aar og delt i to Klasser, hvoraf den øverste gik i Skole hver Formiddag, den nederste hver Eftermiddag undtagen Lørdag. „*En borgerlig Realskole*“, beregnet for Dreng i Alderen 9 til 15 Aar eller mere og delt i to Klasser, blev oprettet og modtog henimod 50 Elever til Hverdags- og Heldagsundervisning i et Omfang som angivet i Forordningen af 1814.

Dreng og Piger adskilles.

I 1854 stod der en voldsom og bitter Skolekamp, rejst og vundet af den nye Sognepræst, Chr. Jacobsen. Sagen var, at man havde sluppet Piger ind i Realklasserne i saa stort Tal, at Klasserne var overfyldte, og da dertil kom, at disse Piger alligevel skulde have betydeligt færre Timer end Drengene, blev det na-

turligvis med den givne Klassedeling ret umuligt at gennemføre en virkelig Realundervisning. — Kampen endte med, at Realklasserne blev „befriet“ for Piger, og at Drengene og Piger i det hele blev adskilte ved Skolevæsenet.

Da dette var gennemført, havde *Almueskolen* ca. 180 Elever i to Drengene- og to Pigeklasser, to Skolestuer og to Lærere. *Real- og Borgerskolen* havde ca. 140 Elever fordelt i a) to Realklasser for Drengene med Hverdags- og Heldagsundervisning, b) to Borgerskoleklasser for Drengene og c) to Borgerskoleklasser for Piger med Skolegang hveranden Dag. Der var indrettet en fjerde Skolestue og ansat en Fjerdelærer (den senere som Præst saa bekendte Vilhelm Beck).

Naar Elevtallet i Real- og Borgerskolen ikke var større, var det vel nok paa Grund af Skolepengene.

Realklasserne nedlægges. En bedre Borgerskole for Drengene.

Realklasserne blev ikke af lang Varighed. Tiden var ikke til en saadan ret kostbar Realundervisning, der ikke førte til nogen Afgangseksamen. Den 4. Juli 1862 stadfæstede D. G. Monrad „Plan til Omordning af Kalundborg Kjøbstads Skolevæsen“. Ved denne Omordning nedlagdes Realklasserne, og Skolevæsenet kom til at omfatte:

Borgerskolen. a) 3 toaarige Drengklasser med Skolegang hver Dag; bl. a. Tysk og Matematik foruden de alm. Skolefag. b) 2 Pigeklasser med Skolegang hveranden Dag. — Skolepenge: 6 Rdl. for Drengene og 2 Rdl. for Piger aarlig. — 4 Lærere. Ved Vakance i Kateket- og Førstelærerembedet skal det omdannes til et Overlærerembede.

Friskolen. 2 Drengene- og 2 Pigeklasser. Alle søger Skolen hveranden Dag. — 2 Lærere, saa længe Børnetallet ikke i nogen Klasse overstiger 50.

Skolevæsenets Lærere delte det administrative Arbejde mellem sig, ingen af dem havde noget som helst Tilsyn med de andre. Sognepræsten blev som Skolekommissionens Formand betragtet som „Skolens Bestyrer og nærmeste Tilsynsmand“.

I 1863 var der saa mange Elever i Friskolens nederste Klasser, at man vedtog at oprette en „Pugeskole“, som man overdrog til „Garver Thranes Kone“ at bestyre mod en aarlig Godtgørelse af 80 Rdl. For denne Betaling skulde hun desuden sørge for passende Lokale. Hun kaldtes senere Madam Thrane og til sidst Fru Thrane!

Paa Grund af dalende Elevantal i Borgerskolen blev i 1871 en Drengeklasse og Fjerdelærerembedet her nedlagt.

Skolerne samles og faar en Leder.

Aaret 1876 bragte en ny Skoleplan, ifølge hvilken Kalundborg Købstad har en offentlig Skole, bestaaende af to Afdelinger, Betalingsskolen og Friskolen, med fælles Skolebygning, fælles Lærerpersonele og undergivne et fælles Tilsyn af en Overlærer, Betalingsskolens Førstelærer.

Aaret i Forvejen havde man rejst den nuværende store Skolebygning ved Torvet (for 29600 Kr.). I den nordlige Del indrettedes 4 store Skolestuer til Friskolen, i den sydlige Del 4 mindre til Betalingsskolen. Skolegaarden deltes mellem Afdelingerne ved et solidt Plankeværk. — Den gamle Borgerskole blev solgt, den gamle Friskole blev indrettet til Lærerboliger.

Lærerne ved Kalundborg Skolevæsen 1876: Sognepræstens Medhjælper, cand. theol. Jensen, Førstelærer cand. theol. Petersen, Organist Cronberg, den senere Underinspektør Danielsen og „Degn Nielsen“.

Betalingsskolen, der ikke modtog Elever under 8 Aar, bestod af 3 toaarige Drengeskoler og 1 Pigeklasse i 2 Afdelinger. Skolegang hver Dag. Skolepenge: 2 Kr. maanedlig bortset fra Moderation og Fripladser.

Friskolen deltes i 3 Dreng- og 3 Pigeklasser. Drengene havde 3 Timers Skolegang hver Formiddag plus 1 Times Gymnastik ugentlig. Pigerne havde 3 Timer hver Eftermiddag. For Skolemateriel skulde Eleverne betale 16 Øre om Maaned. Dette blev de ved med at skulle til Aar 1901.

Paa Planen var nu opført Haandarbejde for Pigerne, 6 Timer ugl. ved Betalingsskolen og 4 Timer ugl. ved Friskolen. — I et Lokale i det gamle Raadhus havde der allerede i nogle Aar været en af Kommunen støttet „Haandgerningsskole“ for Friskolens Piger.

Lærerpersonalet skulde bestaa af en Overlærer, 4 Lærere og 2 eksaminerede Lærerinder. Disse første eksaminerede Lærerinder ved Skolevæsenet blev ansat i 1877. — En af Lærerne var fremdeles Kordegn og en anden Organist. Fjerdelæreren var Teolog og Sognepræstens Medhjælper og skulde prædike een Gang om Maaned ved Aftensangsgudstjenesten.

I Henhold til Instrukser fra 1877 er Overlæreren de øvrige Læreres nærmeste foresatte. Han affatter Undervisningsplan og Timetabel i Samraad med dem, og finder han det fornødent, sammenkalder han dem til Lærermøder til Drøftelse af Skolens Anliggender. Disse Møder er Lærerne forpligtede til at deltage i. — Man ser her en Begyndelse til de senere Lærerraad.

Den nye Skolebygning blev snart for lille. I 1881 indrettede man igen et Skolelokale i den gamle Friskolebygning i Adelgade, og der fik saa en Poge- eller Forberedelsesskole til Huse til 1887. Madam Thrane overtog Undervisningen, og hendes Pige overtog Lokalets Rengøring for en Betaling af 2 Kr. om Maaned!

Eksamensskolen indføres.

I 1887 arbejdede man igen paa en ny Skoleplan. — Der var nu i Pogeskolens to Klasser 64 Børn, i Friskolens øvrige Klasser 107 Dreng og 121 Piger, i Betalingsskolen 69 Dreng og 45 Piger, i alt 406 Elever. Den nye Skoleplan blev stadfæstet af Ministeren d. 16. Sept. og traadte i Kraft d. 1. Novbr. 1887. Skolevæsenet kommer nu til at omfatte *Kommunerealskolen* og *Friskolen*.

Kommunerealskolen er for Børn over 8 Aar og bestaar af:

a) 4 toaarige Drengeskoler. Fra den øverste af disse skal kunne dimitteres til den under 30. August 1881 anordnede alm. Forberedelseseksamen,

b) 2 Pigeklasser, som bl. a. Fag ud over de almindelige skal have Tysk.

Skolepengene: 4 Kr. mdl. undtagen i fjerde Drengeskole, hvor der betales 8 Kr. mdl. — bortset fra Moderation og Fripladser.

Friskolen har

a) 4 Dreng- og 4 Pigeklasser samt

b) 2 Pogeskoleklasser. De 2 ældste Dreng- og 2 ældste Pigeklasser har 4 Timers Undervisning daglig, Resten 3 Timer.

Friskolen med Pogeskolen faar Lokaler i den hidtilværende store Skolebygning. Til Kommunerealskolen bygges i „Klugs Vænge“ den nuværende Mellemskolebygning (for 17700 Kr.)

Ved Skolevæsenet skal der nu være 1 Overlærer, 1 Underinspektør (ved Friskolen), 4 andre faste Lærere, 2 Timelærere, 2 eksaminerede Lærerinder og 1 Lærerinde i Haandgerning. Desuden er der 1 „Pogelærerinde“.

I 1890 fik man den store Gymnastiksal. Den kostede 10450 Kr. at bygge. Hidtil havde Drengene faaet deres Gymnastik i Skytternes Hus paa Møllebakken. I 1891 blev Gymnastik indført for Realskolens Piger. Den anden Skoleafdelings Piger kom først med i 1906.

De undervisningspligtige Børn paa Vrøj havde hidtil søgt Illerup Skole; men i 1892 blev man nødt til at oprette en Biskole og ansætte en Lærerinde derude. Denne Skolevirksomhed varede ved til 1909, da man havde fundet paa Midler til at overflødiggøre den, idet Kalundborg Byraad havde gjort „Andelselskabet Saltbækvig“ økonomisk interesseret i ikke at have Folk med undervisningspligtige Børn i sin Tjeneste!

I Tiden 1890—96 blev Realskolen Skridt for Skridt en Fællesskole for Drengene og Piger med 7 fortløbende Klasser. I Friskolen skete der ogsaa en Udvidelse, saa den foruden de to Pøge- eller Forberedelsesklasser (med Drengene og Piger sammen) havde 5 Dreng- og 5 Pige-klasser. — I Begyndelsen af Aaret 1900 var der i Realskolen 119 Elever, i Friskolen 369 og i 6 private Skoler 153 Elever.

Ved Hundredaarsskiftet.

Fællesskolen uden Hensyn til Kaar og Stand, som Kalundborg fik i 1816 paa Grundlag af Forordningen af 1814, varede, som vi har set, kun til 1837. Resten af Aarhundredet var det kommunale Skolevæsen spaltet i to Afdelinger, og hvad man end kaldte disse, var Delingslinien hovedsagelig bestemt ved Forældrenes Stand og Stilling.

Nye sociale og pædagogiske Synspunkter kom imidlertid frem, og den offentlige Skole blev Genstand for levende Interesse over hele Landet. Overalt blev der arbejdet for at komme bort fra den sociale Delingslinie i Skolen, og hvis en Deling var nødvendig, da at foretage den paa Grundlag af Børnenes Lyst og Evner, som disse viste sig efter nogle Aars Skolegang.

Med Hensyn til Undervisningen blev der i Kalundborg anket over, at for meget af Tiden gik med Udenadslæren og Lektieoverhøring, og for Realskolens Vedkommende havde mange det Indtryk, at Lærernes Interesse i for høj Grad optoges af de forholdsvis faa Elever, der kunde føres frem til alm. Forberedelseseksamen, og at alt for mange blev Oversiddere i Klasserne. I 1900 var Skolens 119 Elever fordelt saaledes: I første Klasse var der 30 Elever, i anden 24, i tredje 22, i fjerde 15, i femte 14, i sjette 10, i syvende — en toaarig Realklasse i to Afdelinger, A og B — var der 4 Elever.

De nye Tanker fik en dygtig og ihærdig Talsmand i den unge Læge (nu Kredslæge) J. S. Møller. Det kom til Kamp — dog ret mild — mellem gammelt og nyt, væsentligt om det sociale Moment i Sagen, og Lægen, som var i Pagt med Tiden, vandt en let Sejr. Han kom ind i Byraad og Skolekommission og havde i en lille halv Snes Aar stor Indflydelse paa Skolevæsenets Udvikling. — Blandt dem, der fra Begyndelsen ydede ham god Støtte, er der Grund til at nævne Fabrikant, senere Landstingsmand F. Lewinsky.

En ny Skoleplan blev approberet i 1901. Den inddeler Folkeskolen i Kalundborg i a) Forskolen, b) Borger- og Realskolen, c) Almenskolen.

Forskolen har tre etaarige Klasser med Fællesundervisning for Drengene og Piger.

Borger- og Realskolen har Fællesundervisning for Drengene og Piger og optager de Børn, der i 10-Aars Alderen findes modne dertil, og som ikke ønskes optagne i Almenskolen. — Undervisningen i Borger-skolen fører gennem 4 etaarige Klasser til den ved Ministeriets Bekendtgørelse af 30. Januar 1899 an-

Borger-skolen. Bygningen til venstre er fra 1875, de andre Bygninger fra Aarene 1904—11.

ordnede Borgerskoleeksamen. Undervisningen i Realskolen fører gennem „2 Etaarsklasser, der efter Omstændighederne undervises sammen“, til alm. Forberedelseksamen.

Almenskolen optager de skolepligtige Børn, der ikke undervises paa anden Maade, og har 4 etaarige Drengeskoler og 4 etaarige Pigeklasser.

Ved alle Afdelinger oprettes paa hvert Trin saa mange sideordnede Klasser, som Børncantallet gør nødvendigt.

Undervisningen skal være vederlagsfri for indenbys Børn, dog med følgende Undtagelse: Børn, der ikke har gennemgaaet Forskolen, skal i Borgerskolen betale 4 Kr. mdl. — I Realskolen betaler Eleverne 10 Kr. mdl.

Særbestemmelsen om Skolepenge i Borgerskolen synes ikke at have haft nogen katastrofal Virkning for Privatskolerne i Byen. I 1901 var der 171 Elever i 6 Skoler, i 1902: 189 Elever i 7 Skoler, i 1903: 228 Elever i 8 Skoler, i 1904: 221 Elever i 7 Skoler. I 1905, da man vedtog at ophæve Bestemmelsen, var der 191 Elever i 7 Skoler.

Indførelsen af Borgerskoleeksamen skulde sikre Eleverne i Borgerskolen et forsvarligt og praktisk Udbytte af deres Skolegang med en harmonisk Afslutning ved 14 Aars Alderen. Det viste sig dog snart umuligt at føre alle Eleverne frem til Borgerskoleeksamen, som det var Bestemmelsen fra først af. Den blev afholdt her i Aarene 1904—07 og blev bestaaet af 40 Elever.

Almindelig Forberedelseksamen blev her afholdt i Aarene 1889—1909 og bestaaet af 105 Elever.

I Henhold til Skoleplanen af 1901 skal Skolevæsenet ledes af en Overlærer (der skal ikke længere være nogen Underinspektør). Desuden skal der være 9 Lærere (hvoraf en er Kordegn og en anden Organist), 1 Timelærer og 4 Lærerinder samt 1 Lærerinde paa Vrøj.

Ved et Regulativ for Overlæreren blev det i 1901 paalagt denne at holde Møde med Lærerpersonalet

om alle Skolespørgsmaal af „mere almindelig Natur“. — „Ønsker Skolekommissionen eller en enkelt Lærer en Sag drøftet i et Lærermøde, sammenkaldes det af Overlæreren“. Disse Bestemmelser afløstes af det ministerielle Regulativ for Lærerraad, der kom i 1904.

Mellem- og Realskolen indføres.

Da Loven om de højere Almenskoler af 24. April 1903 var traadt i Kraft, begyndte man naturligvis at overveje, om man her skulde gaa det forholdsvis korte Skridt fra det, man nu havde, til Ordningen med Mellem- og Realskole.

Under Indtryk af, at Forandringen alligevel skulde gøres i Løbet af faa Aar, fordi alm. Forberedelseksamen ikke vilde blive opretholdt ved Siden af Realeksamen, besluttede man i 1905 at gaa over til den nye Ordning:

Mellem- og Realskolen. Bygningen til venstre er fra 1887, Gymnastiksalen fra 1890.

Forskolen, 4 Klasser for Børn fra 6 à 7 til ca. 11 Aar.

Almenskolen, 3 Klasser for Børn fra ca. 11 til 14 Aar.

Mellemskolen, 4 Klasser for Børn fra ca. 11 til 15 Aar. Der kræves Optagelsesprøve. Skolen stiler mod Mellemskoleeksamen. Skolepenge: 2 eller 4 Kr. mdl. efter Hjemmets økonomiske Forhold.

Realklassen stiler mod Realeksamen. Skolepenge: 10 Kr. mdl.

Alle Klasser er etaarige og har Fællesundervisning for Drengene og Piger.

Nyordningen og stigende Børneantal nødvendiggjorde flere Undervisningslokaler. I 1904 byggedes Lokalerne Nr. 8 og Nr. 9, i 1906 „den røde Skole“, i 1911 Lokalerne Nr. 5, 6, 7 og 10. Med det samme kan nævnes, at Badelokalerne kom til i 1908, Pigernes Gymnastiksal i 1914 og Læskurene i 1915 og 1916.

Loven af 1903 bragte meget nyt med sig i pædagogisk og undervisningsmæssig Henseende, maaske mere, end man straks var klar over. Da man i Foraaret 1905 begyndte paa Nyordningen, optog man i 2 første Mellemskoleklasser 48 Elever. Af disse blev kun 7 ført frem til Mellemskoleeksamen i 1909!

Der var altsaa Begyndervanskeligheder at overvinde, og dette var sikkert medvirkende til, at Almenskolen ikke naaede med i det pædagogiske Fremskridt, som i de følgende Aar kom Mellem- og Realskolen og i nogen Grad ogsaa Forskolen til gode.

Den sidste Snes Aar.

I 1915 blev der taget fat paa at faa dette Forhold rettet. Almenskolen kom til at hedde Borgerskolen. Alle dens Klasser kom til at gaa i Skole om Morgenene ligesom Mellem- og Realskolens. Derved blev bl. a. Uvæsenet med Bypladser nogenlunde uskadeliggjort, og Børnene fik begyndt med Skolearbejdet, mens de var friske. Arbejdet blev samlet mere om Dansk, Regning og Skrivning, og der blev indført ensartede og planmæssige Hjælpe midler til disse Fag. I 1919 indførtes Engelsk som frivilligt Fag for de Elever, som havde Lyst og Evne til at modtage lidt Sprogundervisning.

Skolen ved Volden. Tidligere Amtssygehus. Indrettet til Skole i 1925. Bygningen til venstre er fra 1891, Bygningerne i Baggrunden fra 1872.

Man ønskede i det hele at gøre Borgerskolen saa god og tiltalende, at alle de Børn, som ikke skulde eller kunde tage Mellemkoleeksamen, kunde faa Lyst til og være tjent med at gaa der. For at give Eleverne Mulighed for at gaa i Skole til 15 Aars Alderen ligesom Mellem skolens Elever, blev der i 1923 oprettet en Efterskoleklasse, som hele Tiden siden har været meget paaskønnet. Den giver Drengene 17 og Pigerne 18 Timer om Ugen.

I 1920 blev der indrettet et Skolekøkken i den store Borgerskolebygning Tagetage, hvor der før havde været Lærerbolig, og samme Aar indførtes kvindelig Husgerning for Borgerskolens og Mellem skolens Piger. I 1925 fik Drengene fra de samme Afdelinger begyndt paa Sløjd, idet Kommunen da blev færdig med at forvandle det gamle Amtssygehus til „Skolen ved Volden“, der foruden Kontor og Lærerværelse har 6 Klasseværelser, 1 Legesal og 1 Sløjdlokale.

I Forsommeren 1926 blev en Børnelæsestue aabnet, dog ikke i Forbindelse med Skolen, men med Biblioteket. I Læsestuen kan Byens Skoleelever arbejde og søge Lektiehjælp 4 Timer hver Skoledag.

Aarene efter Mellem- og Realskolens Indførelse blev en trang Tid for Byens Privatskoler. Der blev stadig færre, indtil den sidste af dem, Frk. Fritz's, lukkede i 1925. Siden har Kommunens Skolevæsen været søgt af ca. 99 pCt. af Byens skolepligtige Børn.

Om Sommeren faar Skolevæsenets Elever — undtagen de mindste — naturligvis Lejlighed til Bad med Svømmeundervisning i Fjorden. Den øvrige Del af Aaret faar de — siden 1908 — et Varmtvandsbad hveranden Uge.

I 1917 blev Skoletandklinikken indrettet. Den har hele Tiden haft god Søgning.

Siden 1921 ydes Undervisningen gratis i alle Skolevæsenets Afdelinger til Børn, der er hjemmehørende i Kalundborg, og de kan gratis faa udleveret de for Undervisningen nødvendige Bøger og Opgavehæfter.

Siden 1921 har Børnene om Vinteren spist deres Mad i Klasserne i det store Frikvarter. Paa Kommunens Bekostning og ved Lærerpersonalets Medvirken er der blevet uddelt varm Mælk til saa mange, som har ønsket det. Børn af arbejdsløse og Enker faar til Mælken et Rundstykke af særlig Størrelse.

Fra 1. Juli 1926 falder Skolevæsenet i to sidestillede og omtrent lige store Afdelinger med hver sin Overlærer, hver sine Klasselokaler og saa vidt muligt hver sit Lærerpersonele.

Den ene Afdeling omfatter Mellem- og Realskolen og Forskolen for den østlige Bydel. Til denne Afdeling hører Skolebygningerne m. v. ved Nordsiden af Skolegade og ved Volden med i alt 14 Klasseværelser, 4 Faglokaler, Badeanstalt, 2 Lærerværelser og Kontor.

Den anden Afdeling omfatter Borgerskolen med Efterskoleklassen og Forskolen for den vestlige Bydel. Til denne Afdeling hører Skolebygningerne m. v. mellem Torvet og Skolegade med 13 Klasseværelser, 4 Faglokaler, Tandklinik, Lærerværelse og Kontor.

Alle 8 Faglokaler er til fælles Brug for begge Skoleafdelinger.

Først paa Aaret 1904 var der i Kalundborg Kommunes Skoler 521 Elever, 1914: 811 Elever, 1924: 1037 Elever og i 1934: 1078 Elever fra 733 Hjem og fordelt saaledes:

Forskolen ved Volden: 291 Elever i 10 Klasser,

Mellem- og Realskolen: 201 — i 9 — ,

Forskolen ved Torvet: 246 — i 8 — ,

Borgerskolen med Efterskoleklassen: 340 Elever i 11 Klasser.

I alt 38 Klasser, som havde 1123 ugentlige Undervisningstimer.

I Aarene 1909—34 har 651 Elever bestaaet Mellemkoleeksamen, og fra 1910—34 har 376 bestaaet Realeksamen.

Lærerpersonalet bestaar af 2 Overlærere, 19 Lærere (heraf er 2 Viceinspektører, og 1 er Kantor), 8 Lærerinder, 2 Timelærere og 2 Timelærerinder.

Kalundborg Kommunes Udgift til Skolevæsenet, Renter og Afdrag paa Laan medregnet, var i 1888: 19024,09 Kr., i 1898: 25361,20 Kr., i 1907—08: 49258,07 Kr., i 1917—18: 79324,55 Kr., i 1927—28: 137980,92 Kr. og i 1932—33: 143077,30 Kr. Dertil maa lægges Landdistriktets Bidrag, som i 1932—33 var 7265,88 Kr. Tilskuddet fra Skolefond og Stat til Lønninger m. m. var samme Aar 62033,32 Kr.

Fra Kalundborg Skolevæsen 1915.

Skolens indre Liv vil altid bære Præg af Tidens Fortrin og Fejl. Som Tonen er i Samfundet, i Hjemmene, vil den ogsaa være i Skolen. Ældre Tidens strenge Skoletugt var dengang noget naturligt og stemte overens med Befolkningens Mentalitet i det hele taget.

I vore Dage er der i Almindelighed særdeles god Vilje til Forstaaelse og Samarbejde mellem Hjem og Skole, og Forholdet mellem Elever og Lærere er som Regel præget af Tillid og Velvilje.

Kalundborg, 1934.

P. R. Skouby.

TIMEPLAN

	Forskolen				Borgerskolen			Efter- skole- klassen	Mellemskolen				Real- klassen	
	I	II	III	IV	I	II	III		I	II	III	IV		
Religion	2	2	2	3	2	2	2	-	2	2	2	1	-	
Dansk	6	8	8	8	7	7	7	6	6	4	4	5	4	
Engelsk	-	-	-	-	4*	3*	2*	-	5	3	3	3	5	
Tysk	-	-	-	-	-	-	-	2	-	5	4	4	4	
Fransk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
Historie	-	1	1	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	
Geografi	-	-	1	1	2	2	2	-	2	2	2	2	2	
Naturhistorie	-	-	1	1	1	1	1	-	2	2	2	2	2	
Naturlære	-	-	-	-	1	1	1	-	2	2	2	2	2	
Regning	4	5	6	6	6	6	6	2	} 5	5	6	7	5	
Matematik	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Skrivning og Bogføring	3	3	3	3	2	2	2**	2	2	1	1	-	-	
Iagttagelse og Tegning	2	2	1	1	1	2	2	-	1	2	2	-	-	
Sang	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	
Gymnastik {	Dreng	2	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	4	4
	Piger	2	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
Sløjd (Dreng)	-	-	-	-	2	2	3	2	2	2	2	2	-	
Haandarbejde (Piger)	2	2	2	2	3	3	3	} 3	2	2	2	-	-	
Husgerning (Piger)	-	-	-	-	-	-	4		-	-	-	4	-	
I alt {	for Dreng	20	24	26	28	34	34	34	17	36	36	36	35	36
	for Piger	22	26	28	30	35	36	36	18	36	36	36	36	35

*) Elever i Borgerskolen, om hvilke Skolen skønner, at de ikke vil have Udbytte af Undervisningen i Engelsk, eller hvis Forældre ikke ønsker, at de skal deltage deri, fritages for samme.

**) Kun Drengene.

Mellemskolens, Borgerskolens og desuden saa mange af Forskolens Klasser, som der er Plads til, har Skoletid om Formiddagen, Resten af Forskolens Klasser — saa vidt muligt de yngste — om Eftermiddagen. Dreng og Piger undervises sammen.

Det gennemsnitlige Antal Elever har i 1934 været 1058. Den 31. December var der:

i Forskolen ved Volden.....	256	Elever fordelt i	9	Klasser
i Mellem- og Realskolen.....	207	—	—	i 9 —
i Forskolen ved Torvet.....	234	—	—	i 8 —
i Borger- og Efterskolen.....	334	—	—	i 11 —

Ialt 1031 Elever fordelt i 37 Klasser

og fra 697 Hjem.

16 Elever var fra andre Kommuner. Af Børn fra Kommunen her gik 9 i andre Kommuners Skoler, 1 i Statsskole, 5 i private Skoler, og 2 var uden Undervisning paa Grund af vedvarende Sygdom.

Det ugentlige Timetal i Skoleaaret 1933—34 har været 1084. — De 28 af Klasserne har haft Skoletid om Formiddagen, de 9 om Eftermiddagen.

Pigerne, som gaar til Konfirmationsforberedelse, faar et særligt, lille Kursus i kvindelig Hygiejne (ved Læge Frk. E. Larsen).

I 1934 var Mellemskoleafdelingen i Virksomhed 246 Dage, Borgerskoleafdelingen 245. Antallet af forsømte Skoledage var 14095 (5,4 $\frac{0}{0}$), deraf uden lovlig Grund 532 (0,2 $\frac{0}{0}$). Der er idømt Skolemulkter til et Beløb af 120,87 Kr.

Badningen foregaar om Sommeren paa Gisseløre, den øvrige Del af Aaret i Badstue. Hvert Barn (undtagen de to yngste Aargange) faar da et Bad hveranden Uge.

Tandklinikken (Tandlæge: Fru Harris) har været besøgt af 510 Elever. Der blev indsat 677 Amalgamfyldninger og 345 Emaillefyldninger (80 Rodbehandlinger), udført 25 Tandrensninger og foretaget Udtrækning af 118 „Mælketænder“ og 77 „blivende“ Tænder — under 84 Lokalbedøvelser.

Ogsaa i Vinteren 1934—35 (fra 15. Jan. til 23. Marts) har Eleverne faaet Lov til i et bestemt Frikvarter at sidde paa deres Plads i Klassen og spise deres Mad, medens der paa Kommunens Bekostning og ved Lærerpåsees Medvirken er blevet uddelt varm Sødme til alle, som har ønsket det. Børn af arbejdsløse og af Enker har til Mælken faaet et Rundstykke af særlig Størrelse.

Sparemærkesalget ved Mellemskoleafdelingen (ledes af Hr. Rosenbak) beløb sig i 1934 til 2451 Kr.; ved Borgerskoleafdelingen (ledes af Hr. Holst) til 3875 Kr. — Ved Aarsafslutningen uddeles Præmier fra Dansk Sparemærke Kasse til nogle af de flinkeste Sparere.

31. Maj var Borgerskolen i Roskilde, 4. Juni var Mellem- og Realskolen i Sorø, 15. August var Efterskoleklasserne i Malmø. De yngste Klasser fra begge Afdelinger fik en Tur til Asnæs Forskov.

7.—11. September afholdtes Kursus i Haandarbejde for Lærerinder. Samtidig inspicerede Haandarbejdsinspektør Frk. Schou i Skolerne.

13. Sept. havde Mellem- og Realskolen Besøg af Inspektør Christiansen (Matematik og Fysik).

10.—13. Okt. var Borgerskoleafdelingen, og 11.—13. var Mellemskoleafdelingen lukket paa Grund af Difteritis.

15. Dec. foreviste Hr. Bjerg-Thomsen Jagtfondens Skolefilm i Kinografen for Borgerskoleafdelingen og nogle af Mellem- og Realskolens Klasser.

22. Dec. havde Borgerskolen og Mellemskolen hver sin Juleafslutning. Pastor Tage-Jensen talte.

I Sommerferien blev den store Gymnastiksal gjort i Stand, og Fysiklokalet blev omdannet til Laboratorium.

Driften af Kalundborg Skolevæsen har i Finansaaret 1933—34 kostet Kalundborg Kommune	Kr.	149996,53
Stat og Skolefond (Tilskud til Lønninger m. m.)	„	70710,64

Tilsammen Kr. 220707,17

Fra 1. April 1935 gælder følgende Bestemmelse:

Børn, der bor i den Del af Byen, som ligger mellem Nygade og Lunderenden, maa ikke tage Cykel med til Skolen, medmindre vedkommende Overlærer paa Grund af særlige Forhold har givet Tilladelse dertil.

Realeksamen 1934.

Resultat :		Resultat :	
1. Levi Andersen	mg× 7,39	10. Inger Schmidt Hansen..	mg× 7,41
2. Lily Bentsen	mg÷ 6,41	11. Ellen Larsen	mg 6,76
3. Erling Bjøl	mg× 7,36	12. Ernst Mittelstädt	mg 6,85
4. Aage Breiting	mg 6,77	13. Hans Børge Nielsen . . .	mg÷ 6,64
5. Jens Brun	mg 6,74	14. Else Pedersen	mg÷ 6,17
6. Poul Christiansen	ug÷ 7,69	15. Grethe Pedersen	ug÷ 7,56
7. Emma Fischer	mg× 7,41	16. Erik Poulsen	mg 7,02
8. Werner Frederiksen	mg 7,12	17. Poul Staalhøj	mg× 7,20
9. Emma Goltermann	mg 6,68	18. Inger Wiggers	mg× 7,44

Mellemskoleeksamen 1934.

Resultat :		Resultat :	
1. Knud Andersen	mg 7,01	17. Mogens Dujardin	mg 6,84
2. Poul Andersen	ug÷ 7,51	18. Harry Hansen	ug÷ 7,54
3. Harald Jensen	ug÷ 7,70	19. Knud Houg	mg× 7,46
4. Carl Larsen	mg÷ 6,59	20. Arne Jensen	ug÷ 7,56
5. Poul Manniche	mg 6,70	21. Erik Lampe	mg 7,08
6. Willy Olsen	mg÷ 6,53	22. Poul Henrik Nielsen . . .	g× 5,91
7. Poul Erik Reesen	mg÷ 6,38	23. Svend Nielsen	mg× 7,25
8. Torben Rützou	mg 6,93	24. Carl Eide Petersen	mg÷ 6,23
9. Otto Schrøder	mg 6,68	25. Grete Juliussen	mg÷ 6,03
10. Freilif Stahl	mg 6,67	26. Inger Knudsen	mg 6,89
11. Ella Carlson	mg÷ 6,35	27. Birte Kold-Christensen . .	mg÷ 6,59
12. Erna Christensen	mg× 7,19	28. Inger Markvardsen	g× 5,95
13. Kirsten Madsen	mg÷ 6,65	29. Ruth Møller	mg× 7,43
14. Anny Petersen	mg× 7,18	30. Anna Catrine Pedersen . .	mg 6,82
15. Naima Rasmussen	g× 5,94	31. Inge Pedersen	mg 7,11
16. Helga Staalby	mg 6,78	32. Kirsten Petersen	g× 5,98
		33. Gertrud Rasmussen	mg 7,05
		34. Else Sørensen	mg× 7,39

Bøger,

som Eleverne skal have i det kommende Skoleaar:

1. Forskoleklasse:

„Børnenes danske Læsebog“, A. B. C. (den store).

2. Forskoleklasse:

„Salmer til Skolebrug“. „Børnenes danske Læsebog“ I. „Dansk Stil“ I.

3. Forskoleklasse:

Bibelhistorie (Hertz). „Salmer til Skolebrug“. „Børnenes danske Læsebog“ II. „Dansk Stil“ II. „Mit Fædrelands Historie“. Regnebog III.

4. Forskoleklasse:

Bibelhistorie. „Salmer til Skolebrug“. „Børnenes danske Læsebog“ III. „Dansk Stil“ III. „Mit Fædrelands Historie“. Regnebog IV.

1. Borgerskoleklasse:

Bibelhistorie. Balslevs Lærebog. „Salmer til Skolebrug“. „Dansk Stil“ IV. „Danske Vers til Skolebrug“. „Mit Fædrelands Historie“. Geografi (Christensen og Krogsgaard). Atlas (Christensen og Krogsgaard). Regnebog V. („Engelsk Begynderbog“ I, Jespersen).

2. Borgerskoleklasse:

Bibelhistorie. Balslevs Lærebog. „Salmer til Skolebrug“. „Dansk Stil“ V. „Danske Vers til Skolebrug“. „Mit Fædrelands Historie“. Geografi. Atlas. Regnebog VI. („Engelsk Begynderbog“ II).

3. Borgerskoleklasse:

Bibelhistorie. Balslevs Lærebog. „Salmer til Skolebrug“, „Dansk Stil“ V. „Danske Vers til Skolebrug“. „Mit Fædrelands Historie“. Geografi. Atlas. „Vort Legeme og dets Pleje“. Regnebog VII. „Lærebog i huslig Økonomi for Begyndere.“ (Engelsk Begynderbog“ II).

1. Mellemskoleklasse:

„Bibelhistorie for Mlsk.“, ny Udgave (Hertz). „Salmer til Skolebrug“. „Børnenes danske Læsebog“ IV. „Dansk Stil“ IV. „Engelsk Begynderbog“ I (Jespersen). „Historie for Mlsk.“ I (Schmidt). „Geografi for Mlsk.“ I (Andersen og Vahl). „Atlas for Mlsk.“ (Christensen og Krogsgaard). „Botanik for Mlsk.“ I (Balslev og Simonsen). „Zoologi for Mlsk.“ I (Balslev og Andersen). „Fysik for Mlsk.“ I (Sundorph). „Mellemskolens ny Regnebog“ I.

2. Mellemskoleklasse:

„Bibelhistorie for Mlsk.“ „Salmer til Skolebrug“. „Børnenes danske Læsebog“ V. „Dansk Stil“ V. „Dansk Sproglære for Folkesk.“ (Mikkelsen). „Engelsk Begynderbog“ II. „Engelske Stiløvelser for Mlsk.“ (Jacobsen). „Tysk Begynderbog“ 1—2 (Lange). Historie for Mlsk.“ I. „Geografi for Mlsk.“ I. „Atlas for Mlsk.“ „Botanik for Mlsk.“ II. „Zoologi for Mlsk.“ I. „Fysik for Mlsk.“ I. „Mellemskolens ny Regnebog“ II. „Geometri for Mlsk.“ (Foldberg).

3. Mellemskoleklasse:

„Det nye Testament“. „Salmer til Skolebrug“. „Børnenes danske Læsebog“ VI. „Dansk Stil“ V. „Dansk Sproglære for Folkesk.“ „Svensk Læsebog for Mlsk.“ (Christensen). „Engelsk Begynderbog“ II. „Engelske Stiløvelser for Mlsk.“ „Engelsk Grammatik for Mlsk.“ (Jacobsen). „Tysk Begynderbog“ 1—2. „Historie for Mlsk.“ II. „Geografi for Mlsk.“ II. „Atlas for Mlsk.“ „Botanik for Mlsk.“ III. „Zoologi for Mlsk.“ II. „Fysik for Mlsk.“ II. „Kemi for Mlsk.“ (Sundorph). „Mellemskolens ny Regnebog“ III. „Aritmetik for Mlsk.“ (Jensen).

4. Mellemskoleklasse:

„Salmer til Skolebrug“. „Børnenes danske Læsebog“ VI og VII. „Svensk Læsebog for Mlsk.“ „Lykke-Peer“ (H. C. Andersen). „Engelske Læsestykker“ (Jespersen). „Engelske Stiløvelser for Mlsk.“ „Engelsk Grammatik for Mlsk.“ Tysk Læsebog for M-Rsk.“ 1—2 (Lange). „Historie for Mlsk.“ II. „Geografi for Mlsk.“ II. „Kemi for Mlsk.“ „Botanik for Mlsk.“ IV. „Zoologi for Mlsk.“ I—II. „Fysik for Mlsk.“ II. „Mellemskolens ny Regnebog“ IV. „Aritmetik for Mlsk.“ „Geometri for Mlsk.“ „Matematiske Opgaver“ (Loinholt).

Realklassen:

„Salmer til Skolebrug“. „Dansk Læsebog for Rkl.“ (Agerskov og Rørdam). „Dansk Sproglære for Folkesk.“ „Jeppe paa Bjerget“. „Hakon Jarl“. „Søstrene paa Kinnekullen“. „Genboerne“. „Engelske Læsestykker“. „Engelske Stiløvelser for Realsk.“ (Jacobsen). „Engelsk Grammatik“. „Tysk Læsebog for M-Rsk.“ 1—2. „Fransk Begynderbog.“ (Nielsen og Hoffman). „Frankrigs, Tysklands og Englands Historie siden 1860“ (Schmidt). „Mindre Lærebog i Samfundskundskab“ (Munch). „Østersø- og Vesterhavslande“ (Christensen). „Atlas for Mlsk.“ „Botanik for Rkl.“ „Zoologi for Rkl.“ „Fysik for Rkl.“ I—II. „Regning og Algebra for Rkl.“ (Foldberg). Logaritmetabel (Cronfelt). „Matematiske Opgaver“.

Til Eleven!

1. *Enhver Bog, laant paa Skolen, skal være forsynet med et pænt Omslag.*
2. *I enhver af Bøgerne skal findes et Stykke Papir som Bogmærke, stort nok til at kunne værne Bogens Blade mod Snavs.*
3. *Enhver af Bøgerne skal være forsynet med dit og Klassens Navn skrevet med Blyant.*
4. *Du skal have en Taske eller lignende til at bære Bøgerne i paa Skolevejen.*
5. *Tag aldrig paa en Bog med vaade, snavsede eller fedtede Fingre!*
6. *Væd aldrig Fingrene, naar du blader i en Bog!*
7. *Læg aldrig Hænderne eller Armene paa Bogens Blade!*
8. *Læg Bøgerne til Side, mens du spiser!*
9. *Prøv paa at finde et Sted hjemme, hvor du kan have Bøgerne i Fred!*

Lærerpersonalet:

— 1. Marts 1935 —

Overlærere:	Født:	Eksamen:	Ansæt her fra:	Tjenestealder fra:	Skoleald.:
P. R. Skouby	17. 3. 1879	1903	18. 1. 1915	1. 2. 1915	M.
J. P. C. Jarlund	29. 10. 1881	1902	1. 5. 1904	1. 7. 1926	B.
Viceinspektører:					
Hr. Rasmussen	26. 3. 1877	1906	1. 8. 1907	1. 8. 1907	M.
„ Holst	16. 7. 1881	1909	1. 4. 1912	1. 8. 1911	B.
Fast ansatte Lærere:					
Hr. Klitbæk	9. 10. 1874	1897	1. 6. 1906	1. 8. 1899	B.
„ Birkeland	26. 7. 1876	1896	1. 5. 1902	1. 8. 1900	M.
„ Arland, Kantor	11. 11. 1881	1903	1. 6. 1906	1. 11. 1903	M.
Frk. Hansen	24. 4. 1876	1907	1. 11. 1908	1. 6. 1909	M.
„ Larsen	10. 5. 1884	1908	1. 1. 1920	1. 6. 1910	B.
Hr. Boll	6. 7. 1886	1907	1. 5. 1910	1. 8. 1910	B.
„ Henriksen	27. 6. 1892	1913	1. 7. 1921	1. 5. 1917	M.
Frk. A. Nielsen	26. 1. 1889	1915	1. 6. 1917	1. 8. 1917	B.
„ I. Nielsen	18. 12. 1893	1915	1. 12. 1920	1. 1. 1918	M.
Hr. A. Jensen	13. 8. 1893	1917	1. 12. 1924	1. 11. 1919	M.
„ Juul	11. 3. 1895	1916	1. 4. 1920	1. 4. 1920	M.
„ Fr. Larsen	15. 2. 1895	1916	1. 12. 1920	1. 9. 1920	M.
Frk. Jørgensen	5. 1. 1893	1918	1. 2. 1921	1. 10. 1920	B.
Hr. Hansen	1. 11. 1896	1919	1. 4. 1922	1. 2. 1922	M.
„ Horsted	20. 6. 1898	1920	1. 4. 1922	1. 8. 1922	B.
„ Gjelstrup	7. 1. 1898	1920	1. 2. 1923	1. 9. 1922	B.
Frk. Andersen	10. 3. 1899	1922	1. 4. 1924	1. 8. 1924	M.
Hr. Grønning	28. 3. 1901	1923	1. 6. 1928	1. 8. 1925	B.
„ Schmidt	13. 5. 1897	1924	1. 5. 1925	1. 6. 1926	M.
„ Myrhøj	17. 12. 1889	1924	1. 8. 1927	1. 7. 1926	M.
„ Andersen	10. 1. 1897	1925	1. 5. 1931	1. 6. 1927	M.
„ Rosenbak	16. 12. 1898	1926	1. 6. 1928	1. 7. 1928	M.
Frk. Pedersen	29. 11. 1904	1925	1. 11. 1928	1. 12. 1928	B.
Fru Rosbjerg	4. 6. 1906	1927	1. 7. 1930	1. 4. 1931	B.
Hr. Højberg	20. 7. 1903	1925	1. 10. 1930	1. 9. 1931	B.
Timelærere:					
Frk. Johansen	23. 4. 1906	1927	1. 5. 1930		M.
Fru Højberg	6. 8. 1898	1927	1. 9. 1930		B.
Hr. G. Jensen	9. 5. 1907	1930	1. 5. 1932		B.

M.: Mellem- og Realskolen samt Forskolen ved Volden.

B.: Borgerskolen samt Forskolen ved Torvet.

Hr. Boll har af Helbredshensyn haft Permission hele Skoleaaret. Vikar: Hr. Dalager. — Frk. Jørgensen har haft Orlov hele Skoleaaret; hendes Timer har været fordelt mellem Timelærerne. — Hr. Timelærer Lundgaard Christensen er fra 1. Marts kaldet til Førstelærer i Klovby.

EKSAMEN 1935

De skriftlige Prøver:

Realeksamen 25., 26. og 27. Februar. Mellemskoleeksamen 25., 26., 27. og 28. Februar. Optagelsesprøven til Mellemskolen 28. Februar og 1. Marts. Aarsprøve 13. og 14. Marts.

De øvrige Prøver:

Realeksamen (22 Elever).

Tid				Fag	Lærer	Censor
2.	3.	Kl.	9	Fransk	Overlæreren	Li. Frk. Nielsen, Jyderup.
5.	3.	"	9	Dansk	Hr. Larsen	Hr. Lærer Christophersen, Holbæk.
7.	3.	"	9	Historie	" Birkeland	" Skolebest. Bonde, Nyborg.
9.	3.	"	9	Tysk	" Henriksen	" Lærer Kirchhoff, Holbæk.
11.	3.	"	9	Regn., Mat.	" Myrhøj	" Skolebest. Mønsted Friis, Jyderup.
13.	3.	"	9	Engelsk	" Rasmussen	" Callisen Dyhr, Slagelse.
14.	3.	"	11	Naturlære	" A. Jensen	" Lærer Poulsen, Roskilde.
16.	3.	"	9	Naturhistorie	" Schmidt	" " Broegaard, Ordrup.
18.	3.	"	9	Geografi	" Rasmussen	Li. Frk. Johnsen, Holbæk.

*Censorer i skr. Dansk: Hr. Forstander Nicolaisen, Aalborg og Hr. Lektor Egeberg-Jensen, Tønder.
 " " " Engelsk: " Skolebestyrer Egekvist, Taastrup og Hr. Lektor Sv. Bruun, København.
 " " " Regn. og Mat.: Hr. Insp. Christiansen, Hellerup og Hr. Lektor C. C. Andersen, Ordrup.*

Mellemskoleeksamen (33 Elever).

Tid				Fag	Lærer	Censor
18.	3.	Kl.	8	Regn., Mat.	Hr. A. Jensen	Hr. Lærer Myrhøj
19.	3.	"	8	Tysk	" Rosenbak	" " Henriksen
20.	3.	"	8	Historie	" Larsen	" " Birkeland
21.	3.	"	8	Naturlære	" A. Jensen	" " Andersen
22.	3.	"	8	Geografi	" Rasmussen	" " Schmidt
23.	3.	"	8	Dansk	" Birkeland	" " Juul
25.	3.	"	14			

*Censor i skr. Dansk: Lærerinde Frk. I. Schultz, Aalborg.
 " " " Regn. og Mat.: Hr. Inspektør Christiansen, Hellerup.
 " " " Sløjd: Hr. Overlærer Jarlund.*

Bedømmelse af fremlagte Arbejder fra 3. M.

Fag	Lærer	Censor
Skrivning	Hr. Arland	Hr. Lærer Juul.
Tegning	" Arland	Li. Frk. Johansen.
Haandarbejde	Frk. I. Nielsen	" " Larsen.

Husgerning d. 26. Marts Kl. 14—17, Frk. Larsen.

Gymnastik " 27. " " 15—17, Frk. Andersen, Hr. Hansen, Hr. Juul.

Aarsprøven i Mellemskolen samt Forskolen ved Volden.

Tallet bag Klassens Navn angiver Lokalets Nummer.

Nr. 1—17 er i Skolen ved Torvet, 18—25 i Mellemskolen, 29—36 i Skolen ved Volden.

Mandag d. 25. Marts.

Kl. 8—10:		
3.Ma. 18	Engelsk	Overlæreren
3.Mb. 8	Naturhistorie	Hr. Schmidt
2.Ma. 24	Dansk	„ Birkeland
2.Mb. 25	Regn. og Mat.	„ Myrhøj
1.Ma. 22	Engelsk	„ Rasmussen
1.Mb. 23	Religion	Frk. I. Nielsen
3.Fa. 31	Regning	„ Hansen
3.Fb. 32	Dansk	Hr. Juul

Kl. 11—13:		
3.Ma. 18	Regn. og Mat.	Hr. Myrhøj
3.Mb. 10	Fysik	„ A. Jensen
2.Ma. 24	Historie	„ Larsen
2.Mb. 25	Tysk	„ Henriksen
4.Fa. 29	Dansk	„ Hansen
4.Fb. 30	Regning	„ Juul
2.Fa. 33	Dansk, Historie	Frk. Andersen

Kl. 13—15:		
2.Fb. 29	Regning	Hr. Rosenbak
	Gymnastik	Frk. Andersen
2.Fc. 30	Dansk	„ Johansen
	Religion	Hr. Henriksen
1.Fa. 32	Regn., lagtagelse	Frk. Hansen

Tirsdag d. 26. Marts.

Kl. 8—10:		
3.Ma. 18	Geografi	Hr. Schmidt
3.Mb. 10	Fysik	„ A. Jensen
2.Ma. 24	Engelsk	„ Rasmussen
2.Mb. 25	Dansk	„ Birkeland
1.Mb. 23	Regning	„ Henriksen
3.Fa. 31	Dansk	Frk. Hansen
3.Fb. 32	Regning	Hr. Juul

Kl. 11—13:		
3.Ma. 18	Dansk	Hr. Juul
3.Mb. 19	Regn. og Mat.	„ Myrhøj

1.Ma. 22	Dansk	„ Birkeland
4.Fa. 29	Regning	„ Hansen
4.Fb. 30	Dansk	„ Larsen
2.Fa. 33	Regning	Frk. Andersen
	lagtagelse	Hr. Arland

Kl. 13—15:		
2.Fb. 29	Dansk	Hr. Rosenbak
	Historie	„ Schmidt
2.Fc. 30	Regn., Sang	Frk. Johansen
1.Fb. 33	Dansk	„ I. Nielsen
	Gymnastik	Hr. Juul

Onsdag d. 27. Marts.

Kl. 8—10:		
3.Ma. 10	Fysik	Hr. A. Jensen
3.Mb. 19	Historie	„ Birkeland
2.Mb. 8	Naturhistorie	„ Andersen
1.Ma. 22	Regning	„ Henriksen
1.Mb. 23	Dansk	„ Larsen

Kl. 9—10:		
4.Fa. 29	Religion	Hr. Rosenbak
3.Fa. 31	Historie	„ Schmidt

Kl. 11—13:		
3.Ma. 18	Historie	Hr. Birkeland
3.Mb. 19	Dansk	„ Juul
2.Ma. 24	Regn. og Mat.	„ Myrhøj
1.Ma. 10	Fysik	„ A. Jensen
1.Mb. 23	Engelsk	„ Rasmussen

Kl. 11—12:		
4.Fb. 30.	Geografi	Hr. Andersen
3.Fb. 32.	Religion	„ Henriksen

Kl. 13—15:		
1.Fa. 32	Dansk, Religion	Frk. Hansen
1.Fb. 33	Regning	„ I. Nielsen
	lagtagelse	Hr. Schmidt

I de mundtlige Fag i Mellemskolen samt i Dansk og Regning i Forskolen prøves og bedømmes hver Elev for sig. Resten af de mundtlige Prøver er Klasseoverhøring uden Karaktergivning.

Aarsprøven i Borgerskolen samt Forskolen ved Torvet.

Tallet bag Klassens Navn angiver Lokalets Nummer.

Nr. 1—17 er i Skolen ved Torvet, 18—25 i Mellemskolen, 29—36 i Skolen ved Volden.

Mandag d. 25. Marts.

Kl. 8—9:		
1.Ba. 10	Fysik	Hr. Holst
Kl. 8—10:		
4.Ba. ^{Børne-} læsesal	Bøgers Brug	Hr. G. Jensen
2.Ba. 13	Regning	Fru Højberg
2.Bc. 6	Dansk	
1.Bb. 1	do.	Hr. Grønning
1.Bc. 2	Regning	„ Gjelstrup
Kl. 9—10:		
4.Bb. 11	Regning	Hr. Horsted
2.Bb. 10	Fysik	„ Holst
Kl. 11—12:		
3.Bc. 17	Historie	Hr. Højberg
Kl. 11—13:		
2.Bb. 16	Dansk	Hr. Horsted
1.Ba. 5	do.	Fru Rosbjerg
4.Fc. 7	Regning	Frk. Pedersen
4.Fd. 3	Dansk	Hr. Dalager
3.Fc. 4	do.	„ Klitbæk
3.Fd. 5	Regning	Frk. A. Nielsen
Kl. 13—14:		
1.Fc. 4	Skrivning	Hr. G. Jensen
Kl. 13—15:		
2.Fd. 3	Dansk	Hr. Højberg
2.Fe. 2	Regning	Fru Højberg
Kl. 14—15:		
3.Fd. 5	Naturhistorie	Hr. G. Jensen
3.Fc. 4	Geografi	„ Dalager
Kl. 14—17:		
3.B.	Husgerning	Frk. Larsen

Tirsdag d. 26. Marts.

Kl. 8—10:		
3.Ba. 15	Dansk	Hr. Holst
3.Bb. 14	do.	„ G. Jensen
3.Bc. 17	Regning	Frk. A. Nielsen
2.Ba. 13	Dansk	Fru Højberg
2.Bb. 16	Regning	Hr. Horsted
2.Bc. 6	do.	
3.Fc. 4	do.	Hr. Klitbæk
Kl. 11—12:		
3.Ba. 15	Religion	Hr. Holst
3.Bb. 14	Historie	„ Dalager

2.Ba. 8	Naturhistorie	Overlæreren
2.Bc. 6	Sang	Hr. Horsted
4.Fc. 7	Historie	„ Højberg
4.Fd. 3	Geografi	„ Rosenbak
2.Fd. 5	lagttagelse	„ Gjelstrup
Kl. 13—15:		
2.Fd. 3	Regning	„ Højberg
2.Fe. 2	Dansk	Fru Højberg
1.Fc. 4	do.	Hr. Klitbæk
Kl. 13—14:		
1.Fd. 1	Regning	Fru Rosbjerg
Kl. 14—16:		
4.Fc. + d.	Gymnastik	
4.Ba. + b.	do.	Frk. Pedersen
2.Ba. + b.	do.	Hr. Grønning
1.Fd.	do.	Frk. Pedersen

Onsdag d. 27. Marts.

Kl. 8—10:		
4.Bb. ^{Børne-} læsesal	Bøgers Brug	Hr. Højberg
3.Ba. 15	Regning	„ Holst
3.Bc. 17	Dansk	Frk. A. Nielsen
1.Ba. 5	Regning	Fru Rosbjerg
1.Bb. 1	do.	Hr. Grønning
1.Bc. 2	Dansk	„ Gjelstrup
4.Fc. 7	do.	Frk. Pedersen
Kl. 9—10:		
4.Ba. 11	Regning	Hr. Horsted
Kl. 11—12:		
1.Bb. 1	Religion	Frk. Johansen
1.Bc. 2	Geografi	Hr. Gjelstrup
Kl. 11—13:		
3.Bb. 14	Regning	Hr. G. Jensen
2.B. 6	Engelsk	„ Grønning
4.Fd. 3	Regning	„ Dalager
Kl. 13—15:		
3.B.	Sløjd	Hr. Andersen
3.Fd. 5	Dansk	Frk. A. Nielsen
1.Fd. 1	do.	Fru Rosbjerg
Kl. 14—15:		
2.Fe. 2	Religion og Sang	Hr. Holst Fru Højberg
1.Fc. 4	Regning	Hr. Klitbæk

I Dansk og Regning prøves og bedømmes hver Elev for sig. Resten af de mundtlige Prøver er Klasseoverhøring uden Karaktergivning.

Eleverne bedes levere afbrugte Bøger, laante paa Skolen, til deres Klasselærer senest d. 27. Marts.

For Indskrivning og Udskrivning af Skolen gælder for Kalundborg følgende: Undervisningspligten indtræder den 1. April for de Børn, der er fyldt 7 Aar eller fylder 7 Aar inden den 1. Oktober samme Aar.

Undervisningspligten ophører d. 31. Marts for de Børn, der paa dette Tidspunkt er fyldt 14 Aar eller fylder 14 Aar inden d. 1. Oktober samme Aar.

Børnene fra den østlige Bydel (til Nygade) indskrives i Skolen ved Volden, fra den vestlige Bydel i Skolen ved Torvet. Der medbringes Vaccinationsattest for alle Børnene, og for dem, der er født uden for Kalundborg, tillige Fødsels- eller Daabsattest.

Indskrivningen til det kommende Skoleaar fandt Sted den 8. November.

De nyindskrevne møder den 29. Marts Kl. 10 i den Skole, hvor de er blevet indskrevet, for at faa Besked om deres Skolegang.

Søndag d. 24. Marts Kl. 15—17 er der Udstilling af Elevernes Arbejder i Sløjd, kv. Haandgerning, Tegning og skriftlige Fag. Sløjdarbejderne udstilles i Sløjdsalen; den øvrige Udstilling fra Mellemskolen og Forskolen ved Volden vil findes i Klasseværelset ved Siden af Sløjdsalen, og fra Borgerskolen og Forskolen ved Torvet vil den findes i Tegnerlokalet og Naturhistorielokalet. Børn har kun Adgang, naar de ledsages af voksne paarende.

Omflytning og Nyordning den 29. Marts. De nuværende Formiddagsklasser møder Kl. 8 og Eftermiddagsklasserne Kl. 12.

Aarsafslutning og Sangprøve i den store Gymnastiksal, for Borgerskolen d. 28. Marts Kl. 19,30, for Mellem- og Realskolen d. 29. Marts Kl. 19,30.

Det nye Skoleaar begynder Mandag den 1. April Kl. 8.

Børnenes Forældre og enhver anden, der har Interesse for Skolen, indbydes venligst til at se de fremlagte Arbejder og overvære de forskellige Prøver.

Kalundborg Skolevæsen, Marts 1935.

P. R. Skouby.

J. P. C. Jarlund.